

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ

odborových organizací ústředních orgánů státní správy k neudržitelnému poklesu reálných příjmů státních zaměstnanců

V Praze dne 12. února 2024

Vážený pane předsedo vlády, vážení páni místopředsedové, vážený pane ministře financí, my, představitelé 22 odborových organizací ústředních orgánů státní správy a dalších organizačních složek státu, se na Vás obracíme s **požadavkem na řešení neudržitelné platové situace státních zaměstnanců** ve služebním i pracovním poměru – členů našich organizací.

Vnímáme složitou ekonomickou situaci vyžadující konsolidaci veřejných financí. Chceme však poukázat na fakt, že **státní zaměstnanci ústředních orgánů čelí podstatně většímu propadu reálné hodnoty svých příjmů než jiné skupiny obyvatel**. Kvůli rostoucím životním nákladům se platová situace stala pro řadu z nich zcela neúnosnou a neumožňuje jim zaopatřit rodiny bez další pomoci státu.

V uplynulých letech se snížily reálné příjmy napříč pracovním trhem. V případě ústředních orgánů státní správy však příjmy klesly dle dat Českého statistického úřadu a Ministerstva financí významněji než jinde. Zatímco v soukromém sektoru došlo za poslední tři roky (2021–2023) k poklesu reálných příjmů o 8 % a u zaměstnanců veřejného a neziskového sektoru o 15 %, **u zaměstnanců ústředních orgánů státní správy se jednalo o extrémní pokles –25 %**.¹ V roce 2023 přitom došlo v jejich případě dokonce k poklesu nominálních platů v průměru o téměř 2 000 Kč.² Údaje navíc nezohledňují razantní propad, ke kterému dojde letos. Zatímco zaměstnavatelé v soukromém sektoru avizovali ochotu zvýšit mzdy o 5 až 6 %, **u státních zaměstnanců se s žádným navýšením platů nepočítá, naopak se mají platové prostředky v souhrnu dokonce zkrátit**.³

V mediálním prostoru je v souvislosti s debatou o zvyšování platů státních zaměstnanců často zmiňován argument, že platy ve veřejné sféře jsou vyšší než platy v soukromém sektoru. Opomíná se, že veřejná sféra – a ústřední státní správa obzvláště – zaměstnává podstatně vyšší podíl vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců než sektor soukromý. A zatímco průměrná mzda vysokoškolsky vzdělaného zaměstnance v soukromém sektoru loni činila 72 766 Kč, průměrný plat srovnatelného státního zaměstnance byl jen 56 401 Kč. **To je o 16 365 Kč, tedy o 22 % méně než v soukromém sektoru**.⁴

Řada kolegů a kolegyň – včetně těch z nejvyšších platových tříd, tedy vysokoškolsky vzdělaných se znalostí cizích jazyků, kteří vykonávají tvůrčí systémovou práci se širokým dopadem – si musela požádat o dávky státní sociální podpory. Jsme přesvědčeni, že stát by měl své vysoce kvalifikované zaměstnance ohodnotit tak, aby je práce dokázala zabezpečit a stát zůstal konkurenceschopným zaměstnavatelem.

---

¹ Viz přílohy č. 1 a 2. V případě roku 2023 je počítáno s daty za 1.–3. čtvrtletí, která má ČSÚ v tuto chvíli k dispozici.

² Viz příloha č. 1.

³ Ali, Sabina. [Zaměstnavatelé v průměru přidají pět až šest procent. Mzdy tak porazí inflaci](#), iDnes.cz, 6. 1. 2024.

⁴ Informační systém o průměrném výděлку. [Hrubá měsíční průměrná mzda podle vzdělání – pololetní výsledky 2023](#), str. 3.

Jistě se shodneme, že stát potřebuje vzdělané, pracovité, zkušené a motivované pracovníky. **Dramatický pokles reálných příjmů ale vede k odchodu těch nejkvalitnějších zaměstnanců do soukromé sféry.** Nedojde-li k řešení aktuální platové situace, bude tento odliv pokračovat. Tím se zhorší a zpomalí kvalita výkonu státní správy. Stát bude jen stěží plnit své základní funkce, natož aby dokázal účinně reagovat na výzvy dnešní doby, jakými jsou boj s bezpečnostními hrozbami, využití umělé inteligence, klimatická změna či nezbytnost rozvoje infrastruktury odpovídající 21. století včetně digitalizace.

V řadě ústředních orgánů státní správy jsou několik let zmrazeny osobní příplatky. Vedoucí pracovníci nemají možnost ocenit pracovitost a schopnosti nejlepších podřízených. Tento stav tvrdě dopadá zejména na juniorní zaměstnance, kteří přišli do státní správy v posledních letech. Jejich osobní ohodnocení zůstává v zanedbatelné a nemotivující výši. Stát jim dává najevo, že nemá zájem, aby zůstali v jeho službách. Nadaní absolventi si tak přirozeně nacházejí uplatnění v soukromé sféře.

Aktuální neúnosnou platovou situaci ještě prohlubují opatření konsolidačního balíčku, například snížení prostředků ve fondu kulturních a sociálních potřeb ze 2 % na 1 % objemu prostředků na platy. Státní zaměstnance také zasáhne zvýšení odvodů na nemocenském pojištění o 0,6 %, stejně jako další výrazné změny v oblasti zdanění práce.

Máme rovněž obavy z populistických vyjádření části politické reprezentace, hovořících o přemrštěném počtu zaměstnanců ústřední státní správy, který je třeba snížit za účelem snížení státního dluhu. **Připomínáme, že těchto zaměstnanců je přibližně 27 tisíc, tedy pouze cca 2,7 % z téměř milionu zaměstnanců veřejného sektoru.**⁵ Jakékoli snižování jejich počtu je možné pouze po přehodnocení priorit vlády a upozadění části agend. Jelikož reálná hodnota příjmů zaměstnanců klesá, silně nesouhlasíme ani s jakýmkoliv návrhem na snižování nominální výše platových tarifů. Neodpovídají totiž finančním a dalším podmínkám působení státních zaměstnanců a znevažují jejich práci.

Vážený pane předsedo vlády, vážení páni místopředsedové, vážený pane ministře financí, věříme, že **není v zájmu vlády, aby ze státní správy dále odcházeli kvalitní zaměstnanci**, že si vláda uvědomuje dlouhodobý přínos investice do státních zaměstnanců pro fungování České republiky a že nepřistoupí na nepravdivá prohlášení o přebujelém státním aparátu. Žádáme Vás proto o vyjádření k této situaci a o zahájení kroků k řešení neudržitelných platových podmínek.

Za signatáře

Mgr. Eliška Hronová

předsedkyně výboru odborové organizace

Platforma zaměstnanců Ministerstva spravedlnosti

---

⁵ Bartušek, Daniel; Bouchal, Petr a Janský, Petr. [Státní zaměstnanci a úředníci: kde pracují a za kolik?](#) Studie 2/2022, Praha: Národohospodářský ústav AV ČR, 2022. ISBN 978-80-7344-625-3. str. 6

Za společným prohlášením stojí tyto odborové organizace ústředních orgánů státní správy:

- Platforma zaměstnanců Ministerstva spravedlnosti
- Základní odborová organizace OS SOO při Ministerstvu dopravy
- Základní odborová organizace OS SOO při Ministerstvu kultury
- Základní odborová organizace OS SOO při Ministerstvu průmyslu a obchodu
- Základní odborová organizace OS SOO při Ministerstvu zdravotnictví
- Základní odborová organizace OS SOO při Ministerstvu zahraničních věcí
- Základní odborová organizace OS SOO při Ministerstvu životního prostředí
- Základní odborová organizace OS SOO při MŠMT a Základní organizace pracovníků MŠMT
- Základní odborová organizace OS SOO při MPSV
- Základní odborová organizace Ministerstva vnitra
- Odborová organizace OS SOO Straka při Úřadu vlády ČR
- Základní odborová organizace OS SOO při ČTÚ
- Základní odborová organizace OS SOO při Digitální a informační agentuře
- Základní organizace OS SOO při Národním bezpečnostním úřadu
- Odborová organizace Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost
- Odborová organizace zaměstnanců SSHR
- Odborová organizace OS SOO při ČSÚ

a podpořily je odborové organizace dalších organizačních složek státu:

- Odborová organizace OS SOO při Generálním ředitelství cel
- Základní odborová organizace OS SOO při ústředí ČSSZ
- Základní odborová organizace při Technologické agentuře České republiky
- Základní odborová organizace OS SOO při Kanceláři prezidenta republiky a Správě Pražského hradu

Rozdělovník:

Petr Fiala

předseda vlády

Vít Rakušan

1. místopředseda vlády a ministr vnitra

Marian Jurečka

místopředseda vlády, ministr práce
a sociálních věcí

Ivan Bartoš

místopředseda vlády pro digitalizaci
a ministr pro místní rozvoj

Vlastimil Válek

místopředseda vlády a ministr zdravotnictví

Zbyněk Stanjura

ministr financí